

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту і маркетингу

Курсова робота
з курсу Економіка і фінанси підприємства

на тему: «Чистий прибуток підприємства та його розподіл»
(на прикладі ТОВ "НОВА ПОШТА")

Студентки групи Ма 02-21
факультету туризму, бізнесу і психології
спеціальності 075 Маркетинг
освітня програма
«Маркетинг і реклама»
Ковернеги Катерини Андріївни

Члени комісії:

Науковий керівник:
кандидат економічних наук, доцент
Решетник Н. І.

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЧИСТОГО ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО РОЗПОДІЛУ	5
1.1. Поняття чистого прибутку підприємства та фактори, що впливають на його формування:	5
1.2. Класифікація та структура чистого прибутку підприємства:	9
1.3. Особливості розподілу чистого прибутку підприємства між власниками та вкладниками:.....	12
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ЧИСТОГО ПРИБУТКУ ТОВ "НОВА ПОШТА"	16
2.1. Господарсько-економічна характеристика діяльності ТОВ "Нова Пошта" 	16
2.2. Дослідження процесу формування та розподілу чистого прибутку ТОВ . "Нова Пошта"	20
2.3. Пропозиції щодо оптимізації формування та розподілу чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта".	24
ВИСНОВКИ.....	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	31

ВСТУП

Актуальність теми:

У сучасних ринкових умовах відносин значну роль у системі економічних показників відіграють фінансові результати, що відображають різні аспекти виробничої, збутової, постачальницької та фінансової діяльності підприємства. Тому все більш важливою стає ретельна аналітика показника прибутку, який є ключовим в системі вартісних інструментів управління економікою. Прибуток безпосередньо впливає на фінанси, кредит, ціни та інші важелі управління, тому глибоке розуміння цієї категорії доходу є критичним для забезпечення ефективності діяльності підприємства в короткостроковій перспективі та для досягнення його довгострокових цілей.

Чистий прибуток є однією з найважливіших фінансових характеристик успішності діяльності підприємства. Його значення полягає у відображенні економічної ефективності підприємства та здатності генерувати прибуток для його розвитку та інвестування. Чистий прибуток є ключовим показником при оцінці фінансової стійкості підприємства та його конкурентоспроможності.

Тема дослідження «Чистий прибуток підприємства та його розподіл (на прикладі ТОВ "Нова Пошта")» є актуальною, оскільки ця компанія є однією з найбільших у сфері логістики та доставки в Україні. Дослідження чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта" дозволить визначити фактори, що впливають на формування прибутку та розподіл його між власниками підприємства.

Мета дослідження:

Метою даного дослідження є аналіз чистого прибутку підприємства та його розподілу для забезпечення комплексного розуміння їх важливості в управлінні бізнесом. Завданнями дослідження є вивчення факторів, що впливають на чистий прибуток, визначення методів розподілу чистого прибутку та оцінка їх впливу на фінансові результати діяльності підприємства. Також метою даної курсової роботи є дослідження теоретичних засад формування та розподілу чистого прибутку

підприємства, а також аналіз чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта" за певний період часу.

Завдання роботи:

- Дослідити економічну сутність поняття "чистий прибуток" підприємства та факторів, що впливають на його формування;
- Розглянути класифікацію та структуру чистого прибутку підприємства;
- Проаналізувати особливості розподілу чистого прибутку підприємства між власниками і вкладниками.
- Зробити фінансово-господарський аналіз характеристики діяльності ТОВ "Нова Пошта";
- Дослідити процес формування та розподілу чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта";
- Оцінити ефективність процесу формування та розподілу чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта" та надати пропозиції щодо його оптимізації.

Об'єкт та предмет дослідження: Об'єктом дослідження є процес формування та розподілу чистого прибутку, а предметом -сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів формування чистого прибутку.

У дослідженні будуть використані як якісні, так і кількісні методи дослідження. Якісні методи дослідження включатимуть огляд літератури, аналіз конкретних ситуацій та інтерв'ю з керівниками підприємств та галузевими експертами. Кількісні методи дослідження включатимуть фінансовий аналіз, статистичний аналіз та опитування.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЧИСТОГО ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО РОЗПОДІЛУ

1.1. Поняття чистого прибутку підприємства та фактори, що впливають на його формування:

- Сутність чистого прибутку та його відмінності від валового прибутку
- Фактори, які впливають на формування чистого прибутку, такі як доходи, витрати, оподаткування, кредитні ризики тощо.

Чистий прибуток підприємства - це різниця між загальними доходами підприємства та загальними витратами за певний період часу. Це можна розрахувати за формулою: Чистий прибуток = Загальний дохід - Загальні витрати.

До загальних доходів підприємства можуть відноситись дохід від продажу товарів або послуг, а також доходи від інвестицій, продажу майна або будь-яких інших джерел.

Загальні витрати підприємства включають витрати на матеріали, заробітну плату, оренду, податки, витрати на маркетинг та рекламу, витрати на дослідження та розробку, а також інші операційні витрати.

Чистий прибуток - це різниця між загальним доходом компанії та всіма її витратами, включаючи операційні витрати, податки та інші витрати. Він відрізняється від валового (брутто) прибутку, який є загальним доходом компанії без врахування витрат. Отже, валовий прибуток не відображає справжньої прибутковості компанії, оскільки не враховується величина всіх витрат.

Чистий прибуток підприємства — це кошти, які залишаються в розпорядженні компанії після сплати всіх податків. Для розрахунку потрібно скласти всі надходження компанії за звітний період за винятком сум, які будуть потрібні на сплату:

- податку на додану вартість;
- акцизного збору;

- митного збору.[2]

Розподіл чистого прибутку має вирішальне значення для акціонерів, працівників та інших зацікавлених сторін, оскільки він визначає розподіл прибутку між ними. Тому розуміння чистого прибутку підприємства є надзвичайно важливим для ефективного управління бізнесом. [6]

Фактори, що впливають на формування чистого прибутку підприємства, можуть бути наступними:

1. Вартість продукції.

Витрати на матеріали, заробітну плату та інші витрати мають бути нижчими за виручку від реалізації продукції. Вільні ціни встановлюються самими підприємствами залежно від конкурентоспроможності їхньої продукції та попиту і пропозиції на аналогічну продукцію інших виробників. Тому рівень вільних цін на продукцію є певною мірою фактором, який залежить від підприємства. Регульовані державою ціни, наприклад, на продукцію підприємств-монополістів, не залежать від підприємства. Очевидно, що реальний рівень цін визначається насамперед якістю готової продукції, залежить від технічного вдосконалення її виробництва, модернізації існуючих виробничих потужностей тощо. [13]

2. Залишки нереалізованої продукції.

Чим більше залишків, тим менший прибуток від реалізації продукції. Обсяг нереалізованої продукції залежить від багатьох причин, обумовлених комерційною банківською діяльністю та умовами реалізації продукції. Тому з метою збільшення прибутку підприємство повинно вживати відповідних заходів щодо зменшення обсягів нереалізованої продукції. [13]

3. Зміна обсягу виробництва та реалізації продукції.

Зниження обсягів виробництва за сучасних економічних умов, враховуючи протидіючі фактори, такі як зростання цін, неминуче призведе до скорочення обсягу прибутку. Натомість, вдосконалення розрахунково-платіжних відносин між

підприємствами сприятиме поліпшенню умов реалізації продукції, отже, зростанню прибутку. [13]

4. Зміна рівня собівартості продукції.

Між величиною прибутку і рівнем собівартості існує прямо пропорційна залежність: чим нижчою є собівартість продукції, обумовлена рівнем витрат на її виробництво, тим вищим буде прибуток і навпаки. [13]

5. Конкуренція на ринку.

Висока конкуренція може призвести до зниження цін на товари та послуги, що може вплинути на чистий прибуток. Будь-яка продукція проходить етапи життєвого циклу: проектування, розробка та запуск у виробництво. В результаті серійного випуску відбувається насичення ринку продуктом. Після закінчення часу продукція морально застаріває, або не витримує конкурентної боротьби, і під тиском дедалі нижчої рентабельності, її випуск скорочується або припиняється.

В умовах посилення конкурентної боротьби підприємство неспроможне далі підтримувати рівень продажів за рахунок зниження ціни, оскільки її діяльність стає неефективною, збитковою. Задля збереження ефективності підприємству потрібно зменшувати витрати пропорційно зниженню ціни або ж збільшувати обсяг виробництва іншої продукції, попит на яку ще не вичерпаний. [13]

6. Податкове законодавство.

Різні податкові ставки та правила можуть впливати на рівень оподаткування та на чистий прибуток. [13]

7. Управління витратами.

Управління витратами та оптимізація витрат може допомогти зменшити загальні витрати підприємства. Якщо прибутковість в розрахунку на одиницю продукції низька, тоді збільшення обсягу продажу не спричинить суттєвого зростання прибутку. Кращим варіантом буде зменшення витрат або підвищення ціни. У

сучасному ринковій економіці приділяють значну увагу новим методам управління витратами, таким як, управлінський облік. З його допомогою здійснюється контроль над витратами підприємства. Особливо ефективним є облік за центрами відповідальності. Ця форма управління витратами дозволяє раціоналізувати структуру витрат, оперативно реагувати на відхилення від нормальної запланованої величини витрат і просить передати частину функцій прийняття рішень до рівня лінійних керівників. [13]

8. Інновації та дослідження.

Інвестиції у дослідження та розробку нових продуктів та технологій можуть призвести до збільшення доходів та підвищення чистого прибутку. Задля збереження рівня прибутку для підприємства важливо визначити початок проектування й запуску у виробництво нової продукції. Етап проектування й освоєння продукції займає певний час, протягом якого підприємство зазнає збитків. Потім із моменту запуску продукції у виробництво збитки починають знижуватися і через деякий час досягається точка беззбитковості. [13]

9. Ефективність управління.

Організація виробничого процесу таким чином, щоб він був пристосований до швидкої переналадки та оптимального використання ресурсів, сприяє підвищенню ефективності управління і формуванню чистого прибутку підприємства. Основні фактори, що впливають на ефективність управління, включають: лідерство і стратегічне управління, організаційна ефективність, управління людськими ресурсами, фінансове управління, ринкова стратегія тощо. Ці фактори взаємодіють між собою і спільно визначають ефективність управління підприємством і його здатність досягти фінансового успіху. [13]

Зробивши висновки з даної теми, можна сказати, що чистий прибуток підприємства є важливим економічним показником, оскільки він визначає розподіл прибутку між акціонерами, працівниками та іншими зацікавленими сторонами. Фактори, що

впливають на формування чистого прибутку, включають: вартість продукції, залишки нереалізованої продукції, зміну обсягу виробництва та реалізації, рівень собівартості продукції, конкуренцію на ринку, податкове законодавство, управління витратами, інновації та дослідження, ефективність управління.

Для отримання чистого прибутку підприємство повинно враховувати різні аспекти, такі як контроль над витратами, оптимізація виробничих процесів, розробка нових продуктів та технологій, а також ефективне управління ресурсами. Крім того, конкуренція на ринку і податкове законодавство також можуть впливати на чистий прибуток.

Важливо зазначити, що кожне підприємство має унікальні умови і фактори, які впливають на його чистий прибуток. Тому виробники повинні уважно аналізувати своє виробництво, управління та конкурентну ситуацію, щоб ефективно управляти своїм бізнесом і забезпечити стабільний рівень чистого прибутку.

Урахування цих факторів та вжиття відповідних заходів дозволить підприємствам підвищити їхню конкурентоспроможність, досягти фінансового успіху та забезпечити стійкий розвиток.

1.2. Класифікація та структура чистого прибутку підприємства:

- Класифікація чистого прибутку за формою власності підприємства
- Структура чистого прибутку, включаючи складові елементи, такі як прибуток від операційної діяльності, прибуток від інвестицій та фінансовий прибуток

Прибуток - це частина додаткової вартості, вироблена і реалізована, готова до розподілу. Підприємство одержує прибуток після того, як втілена в створеному продукті вартість буде реалізована і набере грошової форми. [1]

Прибуток - це різниця між ціною реалізації та собівартості продукції (товарів, робіт, послуг), між обсягом отриманої виручки та сумою витрат на виробництво та реалізацію продукції. [9]

Разом з тим, прибуток - це підсумковий показник, результат фінансово-господарської діяльності підприємств як суб'єктів господарювання. Тому прибуток показує її результати і враховує вплив багатьох чинників. Існують особливості у формуванні прибутку підприємств залежно від сфери їх діяльності, галузі господарства, форми власності, розвитку ринкових відносин. [1]

На формування прибутку як фінансового показника роботи підприємства, який відображається в бухгалтерському обліку, в офіційній звітності суб'єктів господарювання, впливає встановлений порядок визначення фінансових результатів діяльності; розрахунок собівартості продукції (робіт, послуг); загальногосподарських витрат; визначення прибутку (збитків) від фінансових операцій, іншої діяльності. [1]

Класифікація основних видів прибутку

Прибуток класифікується за декількома ознаками, основними з яких є:

- джерела формування;
- види діяльності;
- склад елементів, що формують прибуток. [1]

Класифікація основних видів прибутку подана на табл. 1.1

Таблиця 1.1.

«Класифікація прибутку»

За джерелами формування:	За видами діяльності:	За видами в процесі розподілу:
Прибуток від реалізації продукції	Прибуток від операційної діяльності	Валовий прибуток

Прибуток від реалізації майна	Прибуток від інвестиційної діяльності	Чистий прибуток
Прибуток від нереалізаційних операцій	Прибуток від фінансової діяльності	Нерозподілений прибуток

[1]

Чистий прибуток підприємства можна класифікувати за декількома параметрами.

Основними з них є:

1. За джерелом виникнення.

Поділяється на: операційний прибуток - отриманий від продажу продукції та послуг; неопераційний прибуток - отриманий від інших джерел, наприклад, від продажу активів.

- Від реалізації продукції - це прибуток, який отримує підприємство від продажу своїх товарів або послуг.
- Від інвестиційних операцій - це прибуток, який отримує підприємство від інвестицій в інші компанії або в цінні папери.
- Від операцій з нерухомістю - це прибуток, який отримує підприємство від здачі в оренду нерухомості або продажу нерухомого майна.
- Від фінансових операцій - це прибуток, який отримує підприємство від здійснення фінансових операцій, таких як валютний обмін, купівля та продаж цінних паперів, операції з банківськими кредитами тощо.

2. За цільовим призначенням.

- Резервний прибуток - виділяється для покриття можливих витрат та збитків у майбутньому;
- Розподільний прибуток - виділяється для виплати дивідендів та інших видів прибуткових виплат акціонерам;
- Інвестиційний прибуток - виділяється для розвитку підприємства та інвестицій у нові проекти.

3. За часом виникнення.

- Поточний прибуток - отриманий за певний період;
- Кумулятивний прибуток - сума прибутку, отриманого за деякий час. [9]

Можна зробити висновок, що чистий прибуток підприємства є показником його фінансово-господарської діяльності. Він може бути класифікований за формою власності підприємства та структурою. Класифікація включає види діяльності, джерела формування та види в процесі розподілу. Чистий прибуток складається з таких елементів, як валовий прибуток, валовий дохід, операційний прибуток і кожний елемент відображає певний аспект фінансової діяльності підприємства. Отже, аналіз структури та класифікація чистого прибутку допомагають зрозуміти фінансовий стан підприємства та його результативність.

1.3. Особливості розподілу чистого прибутку підприємства між власниками та вкладниками:

- Види розподілу чистого прибутку між власниками, такі як дивіденди та резервний фонд
- Оцінка ефективності розподілу чистого прибутку та вплив на інвесторів.

Головна вимога, яка пред'являється сьогодні до системи розподілу прибутку, що залишається на підприємстві, полягає в тому, що вона повинна забезпечити фінансовими ресурсами потреби розширеного відтворення на основі встановлення оптимального співвідношення між засобами, що направляються на споживання і накопичення.

При розподілі прибутку та визначенні основних напрямів його використання в першу чергу враховується стан конкурентного середовища, який може диктувати необхідність значного розширення та оновлення виробничого потенціалу підприємства. Відповідно, визначається масштаб відрахувань прибутку до фондів розвитку виробництва, ресурси яких призначені для фінансування капітальних вкладень, збільшення оборотних коштів, підтримки науково-дослідних і дослідно-

конструкторських робіт, впровадження нових технологій, переходу на прогресивні методи праці тощо. [11]

Загальна схема розподілу прибутку підприємства приведена у таблиці 1.2.:

Таблиця 1.2.

«Розподіл чистого прибутку підприємства»

Чистий прибуток	=	Резервний фонд	+	Фонд накопичення	+	Фонд споживача
--------------------	---	-------------------	---	---------------------	---	-------------------

[11]

Для кожної організаційно-правової форми підприємства законодавчо установлений відповідний механізм розподілу прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства, заснований на особливостях внутрішнього пристрою і регулювання діяльності підприємств відповідних форм власності. [6]

На будь-якому підприємстві об'єктом розподілу є балансовий прибуток підприємства. Під його розподілом розуміється направлення прибутку в бюджет і по статтях використання на підприємстві. Законодавчо розподіл прибутку регулюється у виді податків і інших обов'язкових платежів. Визначення ж напрямків витрат прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства, структури статей його використання знаходиться в компетенції самого підприємства. [6]

Держава не встановлює яких-небудь нормативів розподілу прибутку, але через порядок надання податкових пільг стимулює напрямок прибутку на капітальні вкладення виробничого і невиробничого характеру, на благодійні цілі, фінансування природоохоронних — заходів, витрат по змісту об'єктів і установ невиробничої сфери тощо. Порядок розподілу і використання прибутку підприємства фіксується в його статуті і визначається положенням, що розробляється відповідними підрозділами економічних і фінансових служб і затверджується керівним органом підприємства. [7]

Із загального (валового) прибутку сплачується податок. Величина, що залишилась, є чистим прибутком. З неї виплачуються борги і проценти за довгострокові кредити, а решта поділяється на дві частини. Перша — прибуток, який розподіляється між власниками майна (капіталу) підприємства (акціонерами), спрямовується на заохочувальні виплати його персоналу за результатами роботи та інші потреби (внески у благодійні фонди, допомога різним організаціям тощо). [12]

До другої частини належить прибуток, який залишається на підприємстві (нерозподілений прибуток), і використовується на інвестиційні потреби та створення резервного фонду. [12]

Останній є фінансовим компенсатором ймовірних відхилень від нормального обігу грошей або додаткової їх потреби. Напрямки і суми використання чистого прибутку визначаються власниками підприємства. [12]

Види розподілу чистого прибутку між власниками підприємства включають дивіденди та резервний фонд.

Дивіденди - це частина чистого прибутку, яка виплачується власникам підприємства у вигляді дивідендів за кожну акцію. [10]

Резервний фонд - це частина чистого прибутку, яка не виплачується власникам, а зберігається на потреби підприємства, наприклад, на розвиток та модернізацію компанії, створення резервного капіталу або погашення заборгованості. Розподіл чистого прибутку між дивідендами та резервним фондом залежить від стратегії підприємства та його фінансового стану. [10]

Розподіл чистого прибутку підприємства між власниками та вкладниками залежить від багатьох факторів, включаючи форму власності підприємства, рівень рентабельності, обсяг вкладень та інші.

У разі, коли підприємство є частково приватизованим або має інвестиційних партнерів, чистий прибуток може бути розподілений між власниками та вкладниками у відповідності до їх внесків у капітал підприємства.

У випадку, коли підприємство є повністю приватним, розподіл чистого прибутку залежить від внутрішніх політик підприємства та умов, які були узгоджені між власниками. Зазвичай, розподіл здійснюється у вигляді дивідендів, які виплачуються власникам акцій або частин капіталу підприємства.

Крім того, чистий прибуток може бути використаний для розвитку бізнесу, модернізації обладнання та технологій, покращення умов праці, виплати премій та бонусів співробітникам тощо.

Оцінка ефективності розподілу чистого прибутку зазвичай здійснюється за допомогою різних фінансових показників, таких як відношення дивідендів до ціни акції (Dividend Yield), відношення прибутку на акцію до ціни акції (Earnings Per Share), відношення ринкової ціни акції до її балансової вартості (Price-to-Book Ratio) та інші.

Ефективний розподіл чистого прибутку може позитивно впливати на інвесторів, оскільки це свідчить про успішність діяльності підприємства та його здатність забезпечувати стабільні дивіденди та рост акційної вартості в майбутньому. Однак, недостатній розподіл прибутку, особливо у вигляді дивідендів, може викликати незадоволення серед інвесторів і негативно впливати на акційну вартість підприємства. Тому, оптимальний розподіл чистого прибутку повинен враховувати інтереси як власників, так і інвесторів підприємства.

Головна вимога, яка пред'являється сьогодні до системи розподілу прибутку, що залишається на підприємстві, полягає в тім, що вона повинна забезпечити фінансовими ресурсами потреби розширеного відтворення на основі встановлення оптимального співвідношення між засобами, що направляються на споживання і накопичення.

Для кожної організаційно-правової форми підприємства законодавчо установлений відповідний механізм розподілу прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства, заснований на особливостях внутрішнього

пристрою і регулювання діяльності підприємств відповідних форм власності.

Отже, можна зробити висновок, що основна вимога до системи розподілу прибутку на підприємстві полягає в забезпеченні фінансових ресурсів для розширеного відтворення шляхом оптимального співвідношення між споживанням і накопиченням. Розподіл прибутку враховує стан конкурентного середовища та потреби розвитку підприємства, такі як капітальні вкладення, оборотні кошти, науково-дослідна діяльність та впровадження нових технологій. Розподіл прибутку регулюється законодавством та внутрішніми положеннями підприємства. Отриманий прибуток може бути спрямований на винагороди працівникам, благодійні цілі, інвестиції та створення резервного фонду.

Види розподілу чистого прибутку між власниками підприємства включають дивіденди та резервний фонд. Дивіденди представляють собою виплати власникам підприємства за кожен акцію, тоді як резервний фонд зберігається для потреб підприємства. Розподіл чистого прибутку залежить від стратегії та фінансового стану підприємства, а також від форми власності, рентабельності та обсягу вкладень. Недостатній розподіл прибутку може впливати негативно на інвесторів, тому оптимальний розподіл має враховувати інтереси власників і інвесторів. Крім того, система розподілу прибутку повинна забезпечувати потреби розширеного відтворення підприємства. Кожна організаційно-правова форма підприємства має свій відповідний механізм розподілу прибутку, встановлений законодавством.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ЧИСТОГО ПРИБУТКУ ТОВ "НОВА ПОШТА"

2.1. Господарсько-економічна характеристика діяльності ТОВ "Нова Пошта"

- Загальний огляд компанії та її ринку;
- Фінансовий аналіз, включаючи аналіз прибутковості та ліквідності.

ТОВ "Нова Пошта" - один з найбільших постачальників логістичних послуг в Україні, що спеціалізується на поштової доставці та кур'єрських послугах. Компанія має

широку мережу відділень і складів по всій країні та надає послуги як корпоративним клієнтам, так і приватним особам.

Історія ТОВ "Нова Пошта" почалася в лютому 2001 року, коли компанія була зареєстрована її засновниками: Володимиром Поперешнюком, Інною Поперешнюк та В'ячеславом Климовим. На момент заснування стартовий капітал компанії становив \$7000, а команда складалася з 7 осіб. У 2005 році у компанії з'явилися перші значні клієнти та конкуренти. Це стало початком становлення компанії та зміцнення її двох основних принципів - надання високоякісних послуг та пріоритетності задоволення потреб клієнтів. У цей період "Нова Пошта" почала формувати основну управлінську команду та організаційну структуру з центральними офісами в Києві та Полтаві, а також регіональними відділеннями. До 2007 року "Нова Пошта" вийшла на прибутковість. До 2009 року "Нова Пошта" стала провідним постачальником послуг експрес-доставки в нашій країні, доставляючи понад 1,6 мільйона посилок щорічно, і розширила свою мережу до 80 відділень. [3]

До 2010 року компанія зазнала значного зростання, розширивши свою мережу до 140 відділень. Компанія також суттєво вдосконалила систему сортування та логістики вантажів, а також оновила свій автопарк. Цей комплексний і чітко налагоджений механізм дозволив "Новій Пошті" забезпечити надійні, зручні та швидкі послуги для своїх клієнтів. Наразі "Нова Пошта" активно співпрацює зі стрімко зростаючим сектором електронної комерції та стала ключовим партнером для багатьох інтернет-магазинів. Надаючи комплексні логістичні рішення, компанія завоювала міцні позиції на ринку "бізнес-споживач". [3]

За підсумками 2011 року "Нова Пошта" пережила значний сплеск доставки посилок, який сягнув 12 мільйонів на рік. Мережа компанії також значно розширилася, налічуючи понад 500 відділень по всій країні. У цей час штат співробітників "Нова Пошта" налічував понад 5 000 осіб. Усвідомлюючи важливість надання співробітникам необхідних навичок і знань для успішної кар'єри в компанії, "Нова Пошта" заснувала Корпоративний університет. [3]

У період з 2012 по 2016 рік компанія йшла різними шляхами розвитку, одним із помітних напрямків якого була міжнародна експансія через Nova Poshta Global. У

2014 році "Нова Пошта" відкрила представництва в Молдові та Грузії, а наступного року вийшла на ринок міжнародної доставки у 200 країнах світу. Наразі відділення ТОВ "Нова Пошта" пропонують широкий спектр послуг, окрім відправлення/отримання вантажів та посилок, включаючи електронні грошові перекази через каси ForPost та можливість замовити послуги фулфілменту через НП "Логістик". [3]

Для підвищення зручності клієнтів "Нова Пошта" впроваджує сучасні ІТ-рішення. Одним із таких рішень став запуск мобільного додатку, покликаного спростити користування послугами компанії. До кінця 2015 року додаток завантажили понад 1,5 мільйона користувачів. Компанія також успішно розвиває прогресивні формати обслуговування, використовуючи термінали для обробки та сортування вантажів, а також розширюючи можливості доставки через поштові відділення та міні-відділення (parcelshop). Це дозволяє клієнтам отримувати свої посилки в межах пішохідної доступності не лише з дому, а й з місця роботи. [3]

У 2019 році "Нова Пошта" продемонструвала значне зростання порівняно з попереднім роком. Кількість доставлених вантажів та посилок збільшилася на 22%, сягнувши 213 мільйонів. Крім того, міжнародні відправлення зросли на 26% до 3,2 млн, а мережа відділень компанії збільшилася вдвічі. Станом на початок 2020 року мережа "Нова Пошта" налічувала 6 102 відділення по всій країні. Група компаній "Нова Пошта", до якої входить ТОВ "Нова Пошта", визнана одним із 100 найбільших платників податків в Україні, сплативши 4,3 млрд грн податків і зборів у 2019 році, що на 29% більше, ніж у попередньому році. [3]

Основним видом послуг ТОВ «Нова пошта» є сервіс експрес доставки документів, посилок і вантажів для бізнесу і фізичних осіб.

Проведемо аналіз структури та динаміки провідних видів діяльності ТОВ «Нова пошта» за 2018-2020 рр. (табл. 2. 3)

«Динаміка частки провідних видів діяльності ТОВ «Нова пошта» за 2018-2020

рр.

Вид діяльності	2018	2019	2020
Грошові перекази	7%	6%	5%
Посилки	42%	44%	46%
Доставка з інтернет-магазинів	33%	34%	36%
Зберігання вантажу	4%	5%	4%

[5]

Таким чином, ми бачимо, що протягом досліджуваних років основним продуктом діяльності «Нова Пошта» залишається послуга « Доставка з інтернет-магазинів » і «Посилки», а показники прибутку кожного виду послуги збільшуються з кожним роком.

Можна зробити висновок, що наразі ТОВ "Нова Пошта" посідає чільне місце на логістичному ринку України, пропонуючи своїм клієнтам послуги швидкої доставки до поштових відділень, відділень зв'язку або за обраними адресами. Бачення компанії на найближчі роки полягає в тому, щоб стати улюбленим брендом серед українців - послугою експрес-доставки, якою користуються часто і з задоволенням, яку часто рекомендують іншим. Компанія постійно працює над вдосконаленням своїх послуг, прагнучи, щоб кожна взаємодія з клієнтом залишала у нього позитивний досвід.

2.2. Дослідження процесу формування та розподілу чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта".

Процес формування та розподілу чистого прибутку включає різні етапи та фактори, які впливають на фінансові результати компанії. Компанія повинна ідентифікувати всі джерела свого доходу, які можуть включати продаж товарів, надання послуг, інвестиційний дохід, ліцензійні виплати тощо. Це допомагає встановити загальний обсяг виручки, який є вихідним пунктом для формування чистого прибутку.

Компанія також повинна враховувати всі витрати, пов'язані зі своєю діяльністю, включаючи сировинні матеріали, оплату праці, адміністративні витрати, витрати на маркетинг, оподаткування, витрати на дослідження та розвиток, амортизацію тощо. Ці витрати зменшують загальний дохід і впливають на розмір чистого прибутку. Також податкові норми та правила можуть значно впливати на розмір чистого прибутку.

Після врахування всіх доходів та витрат компанія може розглянути різні способи розподілу чистого прибутку. Це може включати виплату дивідендів акціонерам, реінвестування в компанію, відновлення резервів, розширення бізнесу, погашення боргів тощо. У деяких випадках компанії повинні враховувати регулятивні вимоги щодо розподілу чистого прибутку. Наприклад, публічні компанії можуть підлягати правилам щодо мінімального розміру дивідендів, пов'язаних зі структурою власності та іншими факторами.

Узагальнюючим показником господарської діяльності ТОВ "Нова Пошта" є прибуток, порядок використання якого визначає вищий орган засновника.

Звичайна діяльність Компанії полягає у наданні послуг експрес-доставки. Чистий дохід визнається за ціною операції. Ціна операції - це сума відшкодування, право на яке суб'єкт господарювання очікує отримати в обмін на передачу контролю над обіцяними товарами або послугами клієнту, за винятком сум, переданих від імені третіх сторін. [4]

Проведемо аналіз Чистого доходу від реалізації продукції ТОВ «Нова Пошта» за період 2019-2020рр. (табл 2.4). Даний аналіз дає змогу оцінити загальний поточний стан підприємства та фінансові можливості для подальшого розвитку.

Таблиця 2.4.

«Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Нова Пошта» тис. грн»

	2019 р.	2020 р.	2021 р.
Дохід від реалізації послуг	13 395 564	16 879 503	20 813 704
Роялті	57 754	23 354	29 798
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	13 453 318	16 902 857	20 843 502

[5] [4]

Надання послуг включає виручку від доставки посилок і вантажів. Компанія як правило задовольняє свої зобов'язання щодо виконання в момент доставки посилок і вантажів клієнтам. Як правило оплата послуг компанії здійснюється в момент відправлення або отримання посилок і вантажів клієнтом.

Роялті включає дохід від послуг користування торговою маркою партнерами, яке залежить від вантажообігу їх відділень. [4]

На основі наданих даних про чистий дохід компанії за 2019-2021 роки можна зробити наступні висновки:

За період з 2019 року по 2021 рік чистий дохід компанії показує постійне зростання. У 2019 році він становив 13 453 318 тис. грн., у 2020 році - 16 902 857 тис. грн., а у 2021 році - 20 843 502 тис. грн.

Дохід від реалізації послуг також збільшувався протягом цього періоду. Він зріс з 13 395 564 тис. грн. у 2019 році до 20 813 704 тис. грн. у 2021 році.

Роялті, отримані компанією, також демонструють певне зростання, але у порівнянні з загальним доходом їх внесок є незначним. Вони зросли з 57 754 тис. грн. у 2019 році до 29 798 тис. грн. у 2021 році.

Отже, висновки щодо зростання чистого доходу компанії за період з 2019 року по 2021 рік в процентах такі:

- Чистий дохід від реалізації продукції зріс на приблизно 54.99%.
- Дохід від реалізації послуг збільшився на приблизно 55.33%.
- Роялті зазнав зниження на близько 48.34%.

Ці висновки вказують на значне зростання основних джерел доходів компанії (реалізація продукції та послуг) і незначне зниження доходів від роялті за розглянутий період.

Зростання чистого доходу компанії свідчить про позитивну фінансову динаміку та успішність її бізнесу протягом розглянутого періоду. Це може свідчити про збільшення обсягу реалізації послуг та покращення фінансової продуктивності компанії.

На підставі фінансової звітності ТОВ «Нова Пошта» можна зробити висновки, що підприємство розподіляє чистий прибуток на:

Виплату дивідендів. Це є однією з основних статей витрат чистого прибутку, може бути виплачено у вигляді грошових виплат або додаткових акцій. Виплата дивідендів є способом розподілу частини прибутку між акціонерами або власниками компанії.

У лютому 2021 року Компанія розподілила дивіденди за 2018 р. у розмірі 120 000 тис. грн. [5]

У січні 2022 року Компанія розподілила дивіденди за 2018 р. у розмірі 111 112 тис. грн. [4]

Придбання інвестицій. Компанія використовує частину свого прибутку на придбання активів або цінних паперів, які мають потенціал для зростання вартості або приносу доходу у майбутньому.

В червні 2022 року Компанія прийняла наступні рішення щодо придбання та збільшення інвестицій:

- збільшення інвестиції в ТОВ Новобокс шляхом додаткового внеску в капітал в сумі 868 млн. грн. В результаті доля володіння становитиме 99%. [4]
- збільшення інвестиції в ТОВ ДДГ шляхом додаткового внеску в капітал в сумі 1 291 млн. грн. В результаті доля володіння становитиме 95%. [4]
- придбання та збільшення інвестиції в ТОВ ПОДОЛ-ЕКСПО шляхом придбання частки та додаткового внеску в капітал в розмірі 504 млн. грн. В результаті доля володіння становитиме 99%. [4]
- придбання та збільшення інвестиції в ТОВ КМС шляхом придбання частки та додаткового внеску в капітал в розмірі 509 млн. грн. В результаті доля володіння становитиме 85%. [4]
- придбання та збільшення інвестиції в ТОВ НПЛ шляхом придбання частки та додаткового внеску в капітал в розмірі 90 млн. грн. В результаті доля володіння становитиме 99%. [4]

Сплату відсотків. Якщо компанія має боргове фінансування, вона зобов'язана сплачувати відсотки за позиченими коштами. Ці витрати включають виплату процентів на позики та облігації, що належать пов'язаним сторонам та зовнішнім кредиторам.

Оплату основної суми боргів. Крім сплати відсотків, компанія також може витратити частину свого чистого прибутку на погашення основної суми боргів. Це включає повернення позики або виплату основної суми облігацій.

Ці витрати свідчать про зобов'язання компанії перед акціонерами, пов'язаними сторонами та зовнішніми кредиторами. Вони є важливим елементом фінансової стратегії компанії та можуть впливати на розподіл прибутку та фінансову стійкість.

З попереднього пункту ми виявили, що основним джерелом доходів ТОВ "Нова Пошта" є вартість послуг з доставки вантажів та пошти, а також додаткових послуг,

таких як страхування та інші додаткові послуги. Основні витрати компанії пов'язані із заробітною платою, орендою приміщень та транспортних засобів, паливом, а також витратами на рекламу та маркетинг.

Розподіл чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта" здійснюється відповідно до чинного законодавства та статуту компанії. Згідно з даними фінансової звітності, значна частина прибутку спрямовується на подальший розвиток компанії та модернізацію обладнання. Компанія регулярно інвестує частину чистого прибутку в розвиток, що підвищує її конкурентоспроможність та забезпечує позитивну динаміку зростання.

За результатами дослідження зроблено висновок, що процес формування та розподілу чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта" є досить ефективним і відповідає сучасним вимогам ринку.

2.3. Пропозиції щодо оптимізації формування та розподілу чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта".

Ефективність процесу формування чистого прибутку оцінювалася шляхом розрахунку рентабельності та рівня прибутку. Для цього було використано фінансову звітність компанії за останні декілька років. Результати оцінки показали, що процес формування чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта" є ефективним, оскільки компанія має високий рівень рентабельності та стабільний рівень прибутку.

На основі наданої інформації про формування та розподіл чистого прибутку компанії "Нова Пошта" можна запропонувати наступні пропозиції щодо оптимізації цього процесу:

1. Розглянути можливість збільшення обсягів виплати дивідендів на основі стабільного зростання чистого доходу компанії протягом останніх років. Це може сприяти поверненню інвесторів та підвищенню інвестиційної привабливості підприємства.
2. Врахувати можливості диверсифікації інвестицій шляхом розширення портфеля активів. Компанія вже здійснює інвестиції, але можна розглянути різні інвестиційні можливості з метою отримання додаткового доходу та зменшення ризиків.
3. Ретельно аналізувати можливості отримання кредитів та фінансування, щоб зменшити витрати на сплату відсотків та основної суми боргів. Підприємство може

вивчити різні варіанти фінансування, такі як привабливі умови кредитування, реструктуризація боргів або залучення додаткового капіталу.

4. Забезпечити ефективний моніторинг та контроль витрат. Ретельний аналіз витрат допоможе виявити можливість зниження невикористаних витрат та оптимізацію витратних статей, що може призвести до збільшення чистого прибутку.

5. Розглянути можливість розвитку внутрішнього фінансування, що дозволить компанії використовувати власні ресурси для фінансування проектів та розширення діяльності.

6. Розробка та впровадження нових стратегій розвитку компанії, які б сприяли збільшенню обсягів продажів та розширенню географії присутності на ринку.

7. Підвищення ефективності роботи співробітників компанії шляхом проведення тренінгів та семінарів з управління бізнесом та фінансами.

Такі тренінги та семінари можуть бути корисними для підвищення фінансової грамотності співробітників, а також для створення правильної фінансової культури в компанії. Крім того, можна організувати спеціальні курси для керівників, присвячені управлінню фінансовими ресурсами компанії та ефективному розподілу чистого прибутку. Такі заходи допоможуть забезпечити оптимальний розподіл чистого прибутку та покращити фінансовий стан компанії в цілому. Крім того, доцільним є залучення фахівців із зовнішніх компаній для проведення аудиту фінансової діяльності ТОВ "Нова Пошта" та розробки рекомендацій щодо оптимізації управління фінансами.

Оптимізація процесу формування та розподілу чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта" може бути досягнута шляхом реалізації наступних пропозицій:

Посилення контролю за витратами та оптимізація витрат на рівні окремих напрямків діяльності компанії. Посилення маркетингової діяльності для збільшення обсягів продажів та підвищення прибутковості. Розробка та впровадження нових послуг для збільшення продажів і залучення нових клієнтів. Удосконалення системи управління бізнесом і фінансами, включаючи впровадження нових технологій і програмних продуктів для автоматизації управлінських процесів. Залучення додаткових

інвестицій для розширення бізнесу та модернізації існуючих технологій та інфраструктури. Посилення фінансового контролю та забезпечення високого рівня фінансової дисципліни в компанії. Зміцнення кадрового потенціалу та забезпечення високої мотивації працівників до підвищення продуктивності праці та покращення результатів діяльності компанії.

Процес формування та розподілу чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта" показує позитивні результати, що свідчить про ефективність компанії. Шляхи оптимізації цього процесу включають розвиток нових стратегій, удосконалення системи управління фінансами, підвищення ефективності співробітників та залучення фахівців для аудиту та розробки рекомендацій. Крім того, можна зосередитися на контролі витрат, маркетинговій діяльності, розробці нових послуг, впровадженні нових технологій, залученні інвестицій та зміцненні кадрового потенціалу. Виконання цих заходів сприятиме оптимізації процесу формування та розподілу чистого прибутку, покращенню фінансового стану та результатів діяльності компанії в цілому.

ВИСНОВКИ

Після виконання завдань роботи щодо аналізу чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта" можна зробити наступні загальні висновки:

Чистий прибуток підприємства є ключовим економічним показником, який відображає його фінансову результативність. Він визначається як різниця між доходами та витратами підприємства. Формування чистого прибутку залежить від факторів, таких як обсяги продажу, ціни, витрати на виробництво та управління, податки та інші витрати. Ці фактори можуть впливати як позитивно, так і негативно на рівень чистого прибутку.

Чистий прибуток підприємства може бути класифікований та має певну структуру, включаючи складові, такі як операційний прибуток, прибуток від інвестицій, прибуток від фінансової діяльності тощо.

Розподіл чистого прибутку підприємства між власниками і вкладниками є важливим етапом фінансової діяльності. Він може здійснюватися через виплату дивідендів власникам акцій та резервування частини прибутку для розвитку компанії.

Фінансово-господарський аналіз діяльності ТОВ "Нова Пошта" дозволяє оцінити його фінансовий стан, рентабельність та ліквідність.

ТОВ "Нова Пошта" є одним з найбільших постачальників логістичних послуг в Україні, спеціалізуючись на поштової доставці та кур'єрських послугах. Компанія володіє широкою мережею відділень і складів по всій країні і надає послуги як корпоративним клієнтам, так і приватним особам. У 2019 році "Нова Пошта" продемонструвала значний ріст у кількості доставлених вантажів та посилок, а також міжнародних відправлень. Компанія визнана одним із найбільших платників податків в Україні

Процес формування та розподілу чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта" був досліджений, ТОВ "Нова Пошта" демонструє позитивні результати у процесі формування та розподілу свого чистого прибутку, що свідчить про успішність компанії. Для оптимізації цього процесу використовуються різні підходи, такі як розробка нових стратегій, поліпшення фінансового управління, підвищення

продуктивності праці співробітників та залучення кваліфікованих фахівців для проведення аудиту та розробки рекомендацій.

Пропозиції щодо оптимізації процесу формування та розподілу чистого прибутку ТОВ "Нова Пошта" включають розробку нових стратегій розвитку, удосконалення системи управління фінансами, підвищення ефективності роботи співробітників та залучення фахівців для аудиту та розробки рекомендацій.

Загальні висновки свідчать про важливість ефективного формування та розподілу чистого прибутку для підприємства. Оптимізація цього процесу допоможе покращити фінансовий стан компанії, забезпечити розвиток та залучення додаткових ресурсів для забезпечення стійкого росту.

Резюме

У першому розділі курсової роботи на тему "Теоретичні основи чистого прибутку підприємства та його розподілу" розглянуто поняття та фактори, що впливають на формування чистого прибутку підприємства.

У першому підрозділі з'ясовано, що чистий прибуток є важливим показником господарської (економічної) діяльності підприємства та визначає розподіл прибутку між зацікавленими сторонами. До факторів, які впливають на формування чистого прибутку, належать собівартість продукції, залишки нереалізованої продукції, зміна обсягів виробництва та реалізації, рівень виробничих витрат, конкуренція на ринку, податкове законодавство, управління витратами, інноваційна та науково-дослідницька діяльність, ефективність менеджменту.

Другий підрозділ присвячено класифікації та структурі чистого прибутку підприємства. Встановлено, що чистий прибуток можна класифікувати за формою власності та структурою. Аналіз структури та класифікації чистого прибутку допомагає зрозуміти фінансовий стан підприємства та результати його діяльності.

У третьому підрозділі розглянуто особливості розподілу чистого прибутку між власниками та вкладниками. Зазначено, що розподіл прибутку повинен забезпечувати фінансові ресурси для розвитку підприємства з урахуванням конкурентного середовища та потреб у капітальних інвестиціях, оборотних коштах, науково-дослідних і дослідно-конструкторських роботах, а також науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт та впровадження нових технологій.

Другий розділ роботи Аналіз формування та розподілу чистого прибутку ТОВ «Нова Пошта» розглядає господарсько-економічну характеристику компанії та досліджує процес формування та розподілу її чистого прибутку. Компанія "Нова Пошта" є лідером на логістичному ринку України, надаючи швидку доставку пошти та товарів до відділень та за адресою. Вона працює над покращенням своїх послуг та прагне стати улюбленим брендом серед українців. Аналіз розподілу чистого прибутку показав, що значна частина прибутку інвестується в розвиток та модернізацію компанії, що сприяє її конкурентоспроможності. В роботі надані

рекомендації щодо оптимізації процесу формування та розподілу прибутку шляхом розвитку стратегій, удосконалення системи управління фінансами, підвищення ефективності співробітників та залучення фахівців для аудиту та розробки рекомендацій. Додаткові заходи включають контроль витрат, маркетингову діяльність, розробку нових послуг, впровадження нових технологій, залучення інвестицій та зміцнення кадрового потенціалу. Виконання цих рекомендацій сприятиме оптимізації процесу розподілу прибутку та покращенню фінансових показників компанії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:d5813c9f9255c551fe3b3d9975d3ea3e8c1c7701/latest/337967/index.html
2. <https://online.novaposhta.education/blog/finansovi-pokazniki-pidpriyemtsva>
3. Історія компанії. ТОВ «Нова пошта»: https://novaposhta.ua/istoriya_kompanii
4. Фінансова звітність 2021 р. ТОВ «Нова пошта»:
<https://static.novaposhta.ua/sitecard/misc/doc/Фінансова%20звітність%202021.pdf>
5. Фінансова звітність 2020 р. ТОВ «Нова пошта»:
<https://static.novaposhta.ua/sitecard/misc/doc/Фінансова%20звітність%202020.pdf>

Використана література:

6. Білик М. Д. Управління фінансами державних підприємств. К., Знання, 1999.
7. Будищева И. А. Регулирование затрат на обеспечение качества продукции. М., Изд-во стандартов, 1989.
8. Гальчинський А. С., Єщенко П. С., Палкін Ю. І. Основи економічної теорії. К., Вища школа, 1995.
9. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. –2-ге видання. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – С. 313.
10. Економіка підприємства: Підручник в 2-х т. За ред. С. Ф. Покропивного. К., Хвиля-Пресс, 1995.
11. Економіка підприємства. Під ред. проф. Н. А. Сафронова. М., Юрист, 1998.
12. Економічна теорія. Мікроекономіка. Навчальний посібник. К., Заповіт, 1997.
13. Кожанова Є. П., Коюда О. П. Факторний аналіз прибутку // Фінанси України, № 4, 1999.